

GLIMP II-8, september 2011

Trea van Drunen wint Pride Photo Award 2011

De Nederlandse Trea van Drunen is door de internationale jury van Pride Photo Award 2011 als winnaar gekozen. Deze prijs wordt dit jaar voor het eerst uitgereikt aan een professionele fotograaf die seksuele en gender diversiteit in beeld brengt. Van Drunen krijgt de prijs voor de foto 'Leon' waarmee ze ook de eerste prijs in de categorie Gender won. Door haar fascinatie met transformatie kwam zij in contact met de 12 jarige Leon, die transgender als diagnose heeft. Ze volgt de komende tien jaar zijn fysieke en mentale ontwikkeling met de fotocamera om zijn verhaal te vertellen. Van Drunen is net afgestudeerd aan de Fotoacademie Amsterdam en ook genomineerd voor de Photo Academy Awards 2011.

Voor de prijs werden ruim 1400 foto's ingezonden door 250 deelnemers. De deelnemende fotografen waren vooral afkomstig uit West-Europa maar ook de rest van de wereld was goed vertegenwoordigd. Opvallend is de enorme diversiteit aan onderwerpen en beelden onder de prijswinnaars. Of dat ook de inhoud van de inzendingen weerspiegelt of de voorkeuren van de internationale jury zal blijken uit de expositie van de werken. Uit de persverklaring: "Tussen de inzendingen zocht de jury naar uitzonderlijke foto's die mensen aan het denken zetten over traditionele man/vrouw stereotypen of die de diversiteit van de homo, lesbische, biseksuele en transgender gemeenschap (HLBT) gemeenschap tonen." Na mijn eerdere kritiek op de oorspronkelijke oproep voor deelname aan de wedstrijd mag ook eens wel gezegd dat de jury hierin in elk geval zeer goed geslaagd is. De expositie is te zien in gebouw Het Sieraad, Postjesweg 1, Amsterdam (daar is ook een serie verrassende films rond het thema gender geprogrammeerd). Prijsuitreiking en opening expo 2 september. Te bezichtigen tot eind september. Meer info: www.pridephotoaward.com. PS: op de foto berust copyright.

Ambigüiteit is het woord niet

Ook dit jaar neemt het COC Leiden deel aan de plaatselijke kunstroute (www.kunstrouteleiden.nl) die langs allerlei kunstinstellingen en kunstenaarsateliers voert. COC Leiden stelt het pand aan de Langegracht 65 open, exposeert er kunst en biedt een programma. En het COC voegt werkelijk iets toe aan het brave Leidse kunstinitiatief. Vorig jaar presenteerde men een gemengd gezelschap en veel video werk waarbij de sexe dualiteit al behoorlijk ter discussie stond. Met een presentatie van Suzanne van Rossenberg over Queer art werd de eigen nek uitgestoken. Niet alleen het algemene publiek dat men graag over de drempel van het COC pand wil lokken was dat misschien al wat veel gevraagd ook het gbltq publiek zal verschrikt opgekeken hebben van de eigen denkrimpeltjes. Ook dit jaar is Suzanne weer van de partij bij een expo die werk van allerlei vrouwen in diverse stadia van sexe reflectie presenteert. Een en ander is aangekleed met een literair programma, een mooie Argentijnse film over genderverwarring en op zondag bieden ervaren drag kings een workshop om de dappersten de beginselen van genderbending te leren. Grappig: deze workshop wordt (vooralsnog) alleen aan vrouwen aangeboden... Weekeinde van 24 en 25 september. Meer: www.cocleiden.nl.

Nu'e galerie in Den Haag

Een paar maanden geleden kwam ik ergens een stukje tegen over een expositie van Yvonne Zomerdijk bij Galerie Vonkel in Den Haag. Zij schildert vooral het alledaagse bestaan in een lieve tikje naïeve stijl maar het aardige is dat ze ook allerlei homostellen schildert. Jan en Piet gezellig samen aan het tandenpoetsen. Blijk je nu voor Jan en Piet ook Thierry Reniers en Rean Meulendijks te kunnen lezen. In de rubriek Switch! van het tijdschrift Kunstbeeld worden mensen, die vanuit een heel andere carrière in de kunst aan de slag gaan, in het zonnetje gezet. In het september nummer werden zij en Vonkel voorgesteld. Eigenlijk gaat het om twee galleries in hetzelfde pand. Een ruimte die *nu'e kunst* heet en de vinger aan de pols van de tijdgeest wil houden en een ruimte *thuis* die kunst voor boven de bank laat zien. Benieuwd of ze ook Queer Art gaan brengen. Beide ruimtes tonen nu

Lichting 11 een selectie van nieuwe schilder talenten vers van de Randstedelijke kunstacademies. Zelf bezocht ik eind van het schooljaar ook menig eindexamenexpositie en veroorzaakte ergens veel hilariteit met de opmerking "Hé, er wordt ook nog geschilderd". En treurig genoeg: in Zuid, Oost en Noord ben ik geen schilders tegengekomen van het niveau dat zij in Vonkel presenteren (en als vanouds ook heel weinig Queer art). Te zien t/m 15 oktober. Meer info: www.vonkel.nl.

Erfgoed: *Chasing Shadows in Parijs*

In de Galerie Nationale du Jeu de Paume is een grote overzichtstentoonstelling te zien van het werk van Claude Cahun (pseudoniem van Lucy Schwoob 1894-1954). Ze was actief als dichtster, actrice en fotograaf. In de oorlog was zij actief in het verzet op het eiland Jersey samen met haar partner Suzanne Malherbe (1892-1972). Op het kiekje: hun gemeenschappelijke graf op Jersey. Cahun was actief in de surrealistische beweging (o.a. met Bataille) en speelde in haar vooral autobiografische werk met sexe en gender. Tot en met 25 september. Meer: www.jeudepaume.org. Geheel ander erfgoed: Het Centre Pompidou heeft onder de weinig originele maar wel passende titel "Nouvelle présentation des collection modernes" zijn moderne kunst weer eens anders neergezet. Als het regent tijdens een weekeind Parijs... Tot 1 januari 2013! Meer: www.centrepompidou.fr.

Laatste kans: *She/Me*

Overzichtsexpo met feministische kunst. Aangevuld met het werk waarmee *queer artist* Meike Martijn de AanZet kunstprijs won (zie vorige Glimp). Nog t/m 18 september in het Stedelijk Museum Zwolle. Meer info: www.stedelijkmuseumzwolle.nl.

Laatste kans: *Lichtspiele*

In de Münchense galerie Kunstbehandlung de jaarlijkse expositie van Robert C. Rore (1954). Deze Amerikaan werkt al jaren in Duitsland. Hij toont schilderijen, aquarellen, tekeningen en prints. Nog tot 4 oktober. Meer: www.kunstbehandlung.de.

Verzameling van Herck

In het nieuwe Museum aan de Schelde is o.a. een presentatie met werk uit vroeger eeuwen te zien. Maar in het Bonnefanten te Maastricht 17e en 18e eeuwse terracotta's uit een heel bijzondere Belgische privé verzameling. O.a van de in zijn tijd wereldberoemde Vlaamse kunstenaar Hiëronymus Duquesnoy (1602-1654). Tot en met 9 oktober. www.bonnefanten.nl.

Laatste kans: *AGNOSIA*

"Black Art bestaat niet... En wie anders beweert, is een racist..." Euh, nou ja zo erg is het nou ook weer niet. Zwarte Nederlandse kunstenaars exposeren. Zoek de verschillen (zichtbaarheid) en overeenkomsten (maatschappelijke receptie). En natuurlijk de identiteitsvragen. Samengesteld door Charl Landvreugd. In GLIMP want onder de exposanten ook Felix de Rooij een van de eerste Antillianen die ik ooit (1975?) in de toen nog zeer homofiele beweging leerde kennen. Nog te zien t/m 24 september. Centrum voor Beeldende Kunst Zuidoost in Amsterdam. Meer: www.cbkzuidoost.nl.

Laatste kans: *Me, myself and I*

Fotowerken van Chi Peng. Nog t/m 25 september in het Groninger Museum. In het tijdschrift Kunstbeeld (no. 6, 2011) besprak Yasmijn Jarram dit werk. Eerder deed ik het af als nogal lieverige homokunst die we al wel meer en beter gezien zouden hebben en verweet ik het Groninger Museum goedkoop exotisme. Ik moet dit corrigeren omdat ik het werk geheel anders ben gaan bekijken. In haar bespreking wees zij o.a. op de politieke laag (individu versus de al dan niet rode horde van voor tijdens en na de culturele revolutie) en de psychologische aspecten van de 1-kind politiek die me aan het denken zette over de gevolgen ervan voor de positie van glbtq's in zo'n systeem en de consequenties hiervan voor de (on)mogelijkheid om tot artistieke expressie te komen. Die lieve kiekjes worden er een stuk grimmiger door. Meer: www.groningermuseum.nl.

De Nijmeegse kunstenaar Bart Drost bracht eerder dit jaar een Queer en zeer vruchtbaar werkbezoek aan China. Hij was er gastdocent aan het Tan Kah Kee College in Xiamen. Terug in Nederland bracht hij tijdens een open atelier middels een expositie en de presentatie van verschillende boeken en vele filmpjes verslag uit. Meer over zijn werk op www.bartdrost.nl.

Geïnspireerd door zijn bezoek stichtte hij meteen ook maar huize Maas, een gastenverblijf waarin Chinese kunstenaars kunnen logeren bij een bezoek aan Nederland. Zhixing Jia bijt het spits af en zal tot eind november als eerste kunstenaar uit Xiamen MAAS bezoeken. Als u in jonge Chinese kunst geïnteresseerd bent of een bijdrage aan hun verblijf wilt leveren bezoek dan de site van Huize Maas: www.maasartistresidence.nl.

The One and the Many

De installatie van Elmgreen en Dragset in de Onderzeebootloods in Rotterdam roept nogal gemengde reacties op. Zo enthousiast als men reageerde op de *Death of a collector* tijdens de Biënnale van Venetië in 2009 zo teleurgesteld lijkt men nu. De collector van 2009 was een dode homo en de hoerenjongens die in de Onderzeebootloods rondhangen zijn alive maar kennelijk niet kinking genoeg. Tijdschrift Metropolis beklagde zich dat het bezoek nooit echt gevaarlijk werd... Hoezo blasé?

In de ontwikkel fase van de installatie gaf ons duo aan dat men achter het Boijmans "een paviljoen wilde bouwen om te cruisen. Dat bleek niet toegestaan; het argument was dat de openbare ruimte 'van iedereen is' ". Ik heb het COC Rotterdam hierover nog niet gehoord maar misschien begreep ons Noordelijke duo de finesses niet van onze bestemmingsplanprocedures. Als het hier overigens weer eens een gevalletje koudwatervrees van onze overheid is of van de alsmaar verdergaande vertrutting –homo's zijn heel populair maar ze moeten wel normaal doen, hè, of gewoon dood drijven...- dan mag er alsnog flink wat stennis getrapt worden. Op de Coolsingel staat nog een tijdelijk kunstwerk van E&D: "It's never too late to say sorry". Onderzeebootloods t/m 25 september, het andere kunstwerk blijft een jaar beschikbaar. Meer: www.underzeebootloods.nl en www.sculptureinternationalrotterdam.nl.

Laatste kans: Han Nefkens

In het Rotterdams Boijmans *Tien jaar Mecenas*. Op <http://arttube.boijmans.nl/nl/> o.a. een interview met de jubilaris die eerder dit jaar een Zilveren Anjer ontving. Nog t/m 2 oktober. Meer info: www.boijmans.nl.

Laatste kans: *Pride & Unprejudiced*

Geurateerd door Harald Seiwert en René Zuiderveld. Tentoonstelling van een grote groep queers naar aanleiding van Amsterdam Pride. Nog tot 11 september. ABC Treehouse. Meer: www.freehouse.abc.nl.

House of XY

Fotografenduo House of XY exposeert in de Amsterdams Galerie Boven. Een reeks merkwaardige naakten bespat met speciale blacklight verf. En een serie, Flush, met internationale pornoster, Logan McCree, bekend van zijn volledig getatoeëerde lichaam. Verder zelfportretten en een mural van Matthew Daylor (US). Nog tot 9 oktober: www.boven71.eu.

AIDS

We kenden [artaid.com](http://artaids.com) (van Han Nefkens) en aidsmemorial.nl. Nederlandse sites die aandacht besteden aan activiteiten op het snijvlak van Aids en kunst. Op initiatief van die laatste site of beter van de Stichting Namen Project is tijdens de laatste Amsterdam Pride een nieuwe site gelanceerd: www.aidsmemorial.info. Deze site biedt een overzicht van monumenten, digitale en mobiele *memorials* (denk aan de Quilts) en heel verrassend ook aan ceremonies en symbolen. Opvallend: het ontbreken van een monument in ons eigen land...

Erfgoed: *Onbewaakte momenten*

Het vooroorlogse Duitsland was ook –voor wie het zich kon veroorloven- een wereld van vrijgevochten vrouwen en haar al dan niet lesbische vriendinnen. Marianne Breslauer (1909-2001) hoorde erbij en legde dat leven vast in haar foto's. Ze portretteerde o.a. de groep rond Erika Mann. In 1933 kwam aan die tijd van het *Onbewaakte Moment* een einde en namen veel van die vrouwen een man en of de wijk. Marianne Breslauer was ook nog eens Joods en maakte eveneens dat zij weg kwam. Emigratie. Maar ook haar "innere Emigratie" kreeg een permanent karakter. Zij trouwde, kreeg kinderen en runde na de dood van haar man een eigen zaak, een succesvolle kunsthandel in Zwitserland... Het was al heel wat dat het werk zo'n leven overleefde. Nog te zien tot en met 13 november. Joods Historisch Museum, www.jhm.nl.

Nieuwe handel

Op de sites van onze Belgische vrienden wordt om het maar het wat eerbiediger te zeggen keurig de nieuwe aanwinsten vermeld. In Brussel www.pinkart.be en in Antwerpen www.wo-meninfineart.be.

Op 2 september is er vanaf 19uur opening van een nieuwe expositie in de Alliage in Luik. Met plastisch werk in papier maché van Charlotte De Nayer en schilderijen van Antonin Kremer: www.alliage.be.

En in ons eigen land heeft Art Pride Amsterdam met de *expositie Sexual and Disturbing* rond de Canal Pride een veelbelovende start gemaakt. Het is een samenwerkingsverband van boekhandel Vrolijk, Go Gallery en Art Pride Gallery. Leuke impressie van de opening op: www.artprideamsterdam.com.

De Arnhemse schilder Peter Colstee ruimt op. Vooral wat ouder werk -o.a. enkele Sebastianen!- is in de aanbieding. Je mag zelf een bod uitbrengen. Meer: www.petercolstee.com.

Annette Brasch is een van de Duitse kunstenaars die Villa Lila introduceerde in Nederland. Zij organiseert onder andere workshops in haar woonplaats Hamburg, het Duitse platteland, maar ook in Toscane. In het najaar organiseert zij sogar een schildersworkshop (acryl, aquarel, tekenen) op het aantrekkelijke Lesbos. Meer info: www.brasch-kunstkurse.de.

Marc Brandenburg

In de Hamburgse Kunsthalle worden momenteel o.a. tekeningen van de Berlijnse kunstenaar Marc Brandenburg geëxposeerd. Zijn werk is echte Grossstadtkunst met tal van verwijzingen naar de pop- en de punkcultuur. Dat staat ook in de toelichtingen. Daarnaast bevat het werk allerlei verwijzingen naar het urbane schwule leven. Dat staat niet in de toelichting. Evenmin dat Brandenburg vertegenwoordigd was met twintig tekeningen over struweelspel op de grote Schwule Kunstausstellung Das Achte Feld. Nog te zien t/m 9 oktober. Meer info: www.hamburger-kunsthalle.de.

Galerie Mooiman

Ook voor Galerie Mooiman begint het nieuwe expositie seizoen. In juli sloten ze dat af met een indrukwekkend beeldend kunst programma tijdens de Roze zaterdag in Groningen, waaraan ze zelf de parel in de kroon bijdroegen met een expositie van Tom of Finland. Nu is het weer over tot de orde van de dag. De jaarlijkse Homoagenda was al verschenen –voor de tiende keer in de huidige formule- en is gevuld met fraai werk van een keur van kunstenaars die uit de stal van Mooiman komen. Te koop in de (veel) betere boekhandel en rechtstreeks bij Mooiman te bestellen. De kaft toont het werk *Trampoline* van Martin Jan van Santen. Diens werk met dat van Jaap van Ek en Freek Weidema wordt gebracht op de expositie *(Na)zomerjongens* die op 11 september –om 16 uur- door Ganymedes voorzitter

Rianna Postma geopend zal worden. Mooiman is ook dit jaar weer vertegenwoordigd op de Open Art Fair –van 14-18 september- in Utrecht, o.a. aanbevolen door Ans Markus en onze Gerti

Bierenbroodspot... Tip: vraag Mooiman gerust om een vrijkaartje. Expo t/m 30 oktober. Meer: www.mooi-man.nl.

Erfgoed: Cornelius McCarthy

In de Londense Adonis Artgallery opent 6 september een expo met nagelaten werk van Cornelius McCarthy (1935-2009). Aanvang 18u. Meer: www.adonisartgallery.com

Oud en Nieuw

De bekende Nederlandse ontwerper Alexander van Slobbe begeleidde jonge modedesigners bij het ontwerpen van nieuwe creaties gebaseerd op 16^e en 17^e eeuwse kleding. Te zien in het Museum Willet-Holthuysen. In datzelfde museum is ook de expositie *Backers over de vloer* te zien. De expositie over dit Amsterdamse regentengeslacht bevat o.a. portretten van de leden van deze familie. Maar terwijl elke spruit van het geslacht vereeuwigd werd met een portret ontbreekt de facie van Jacobus Backer. Zijn broer is wel in de collectie vertegenwoordigd. Die was tijdens de sodomietenvervolging van 1730 schout van Amsterdam en Jacob was een van de verdachten. Maar Jacobus wist, zoals zoveel verdachte notabelen, te ontkomen naar het buitenland. Hij liet bij zijn overlijden, in Londen, een fortuin na. Maar een portret van dit zwarte schaap van de familie kon er toch niet vanaf. Nog te zien tot en met 30 november. Meer: www.willetholthuysen.nl.

Rythm of Colour

Mireille Ligterink sierde met *Het Diagram* de nieuwe bundel Droombeeld van de Stichting Haarverbeelding. De bundel werd gepresenteerd tijdens de Roze Zaterdag in Groningen. Met haar portretten maakt zij nu de grote oversteek en exposeert in New York. Gallery Agora toont haar opvallende, maar wel meestal wel erg Hollandse, koppen. Of ze daar in New York handel in zien? Voor de gelegenheid maakte ze ook portretten van Mademoiselle Liberté en een stoere brandweerman. Dat zal wel aanslaan. Opening 15 september (18u). Te zien tot 4 oktober. www.agora-gallery.com.

Helm de Laat, 31 augustus 2011.